

ΠΩΣ ΘΑ ΕΥΗΜΕΡΗΣΗ Ο ΚΟΣΜΟΣ

Ἄρθρον τοῦ Ἀμερικανοῦ βιομηχανοῦ αὐτοκινήτων Henry Ford

Περισσότερον ἀπὸ ἄλλοτε εἶνε καταφανῶς ἀντιληπτὸν ὅτι οἰαδήποτε περίοδος ἐνεργείας καὶ ἀναπαύσεως — ἢ εὐημερίας καὶ κρίσεως, ὅπως ἡμεῖς εἰς τὴν Ἀμερικὴν λέγωμεν — μᾶς ἀναμένει εἰς τὸ μέλλον, πρέπει νὰ εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ τὴν ἀντικρούσωμεν μετ' ἐμπιστοσύνης, ἐὰν ἔχωμεν προπαρασκευάσει καὶ ἀποκαταστήσει τὴν ἀνάλογον ἰσορροπίαν μεταξὺ τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς γεωργίας.

Θὰ σημειωθῆ ἴσως ὅτι, ἐγὼ δὲν καταργῶ τὴν περίοδον αὐτὴν τῆς κρίσεως, ὡς μερικοὶ ἀπὸ τοὺς οἰκονομολόγους μας θεωρητικῶς πράττουσιν. Φαίνεται ὅτι εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα ὑπάρχει μία σφυγμομέτρησης καὶ ἓνας ρυθμὸς ἐνεργείας καὶ ἀναπαύσεως, ἐντάσεως καὶ διακοπῆς. Ἀλλὰ διατὶ τοῦτο νὰ σημαίνει «καλὴν περίοδον» καὶ «κακὴν περίοδον», δὲν δύναμαι νὰ τὸ ἐννοήσω.

Πιστεύω ὅτι ἡ περίοδος τῆς ἀδρανείας πρέπει νὰ δημιουργηθῆ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς «καλῆς περιόδου» ἐφ' ὅσον, βεβαίως, θὰ τὴν χρησιμοποιήσωμεν καταλλήλως καὶ ἐφ' ὅσον θὰ προετοιμαζώμεθα νὰ τὴν ἀντιμετωπίσωμεν, ὅπως ἀκριβῶς κάμνομεν διὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς θερινὰς διακοπὰς μας.

Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐννοήσωμεν τὴν ἀληθῆ προοπτικὴν πρέπει νὰ μὴ λησμονῶμεν, ὅτι ἡ γεωργία εἶναι μία βασικὴ ἐργασία. Ἡ γεωργία εἶναι φυσικότης καὶ ὠρισμένα τμήματα τοῦ συστήματός μας εἶναι ἀφύσικα — αὐτὸ συμβαίνει ὅταν εὗρισκόμεθα πρὸ δυσκολιῶν —. Προσεπαθήσαμεν νὰ «μουχλιάσωμεν» τὴν γεωργίαν δι' ἑνὸς τεχνητοῦ ἐμπορικοῦ συστήματος ἀντὶ τοῦ «μουχλιάσματος» τῶν χρηματιστικῶν μεθόδων μας καὶ μετὰ τὸ «μούχλιασμα» τῆς φύσεως.

Εἰς τὸ τέλος, δὲν ἀγνοοῦμεν, ἡ φύσις εἶναι ἐκείνη πού θὰ νικήσῃ, διότι τὰ ζωντανὰ πράγματα ἐκκρήγνυνται καὶ καταστρέφουν κάθε τι πού θὰ τὰ περιορίζε.

Ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἐνδιαφέρομαι τόσον πολὺ διὰ τὴν κατάλληλον κατάταξιν τῆς καλλιέργειας μὲ τὰ ἐργαστάσια, εἶνε ἀκριβῶς οὗτος: ὅτι, πρῶτον ὅλων, αὐτὰ τὰ δύο φυσικὰ πράγματα ἀνήκουν τὸ ἓνα εἰς τὸ ἄλλο. Ἔχουν ζήσιν πάντοτε μαζύ, μέχρι τῶν προσφάτων χρόνων.

Καθένας, σχεδόν, δύναται νὰ ἐνθυμηθῆ πότε κάθε γεωργὸς εἶχε τὸ ἐργαστήριόν του καὶ κάθε ἴδρυμα τῆς πόλεως τὸν κῆπον του. Ἔχομεν

δύο χεῖρας καὶ δύο πόδας καὶ πρέπει νὰ ἔχωμεν δύο, βεβαίως δρόμους διὰ νὰ κερδίζωμεν τὰ τῆς ζωῆς μας. Ἔτσι καὶ ἡ γεωργία καὶ τὸ ἐργοστάσιον εἶνε ἀλληλένδετα ὅπως αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες μας.

Τὶ εἶνε ἐκεῖνο ποῦ θὰ ἐνώσῃ τὴν γεωργίαν καὶ τὸ ἐργοστάσιον; Διατί, τὸ ἐργοστάσιον ἀρχίζει νὰ κινῆται ἔξω εἰς τὴν ὑπαιθρον; Τὸ φανταστικὸν ὄνομα διὰ τὰς ἐρωτήσεις αὐτὰς εἶνε ἡ ἀποκέντρωσις τῆς βιομηχανίας.

Τοῦτο σημαίνει ἐργοστάσια εἰς ἐκτεταμένον ἀριθμὸν μικρῶν φυτειῶν ἀπανταχοῦ τῆς Χώρας, ἀντὶ τῶν μεγάλων καὶ συγκεντρωμένων ἐργοστασίων.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔπρεπε ν' ἀναπτυχθῇ ἡ ἀγροτικὴ βιομηχανία ἐν ἀντιθέσει μὲ τὴν ἐπινόησιν τῆς συγκεντρώσεώς της εἰς μεγάλας πόλεις. Τοῦτο θὰ ὠφελήσῃ τὸν καθένα.

Δυνάμεθα νὰ τὸ πραγματοποιήσωμεν τώρα, διότι ἀρκούντως ἐδιδάχθημεν τὸ μάθημα τῆς πληθωρισμένης παραγωγῆς εἰς τὰς πόλεις. Ἡ περίοδος αὐτὴ δὲν ἦτο ἐσφαλμένη. Σφᾶλμα θὰ ἦτο ἡ παράτασις της.

Τώρα δυνάμεθα νὰ λάβωμεν ὅτι ἐδιδάχθημεν εἰς τὰ πολυπληθῆ βιομηχανικὰ κέντρα καὶ νὰ τὸ χρησιμοποιήσωμεν μὲ καλὴν εὐκαιρίαν, εἰς καλλιτέρας ἐποχάς, εἰς τὰ χωρία.

Ἡ κατανομὴ τῶν πελωρίων φυτειῶν εἰς πολλὰς μικρὰς φέρει αὐτομάτως εἰς ὑποδεεστέραν κατάστασιν. Ἐλευθερώνει τὴν κοινωνίαν ἀπὸ νομοθετικὰς παροχὰς καὶ ἀπὸ τὴν ἀνεργίαν καὶ δίδει μεγαλειτέραν σταθερότητα εἰς τὴν ἀγοραστικὴν δύναμιν τῶν ἐργατῶν.

Γνωρίζομεν ὅτι ἓνα ἔθνος ἀποτελεῖται ἀπὸ χιλιάδας μικρῶν κοινοτήτων. Ἐὰν ἡ πλειονότης αὐτῶν γίνῃ κέντρον δημιουργίας, δὲν θὰ πρόκειται νὰ φοβηθῶμεν διὰ τὸ μέλλον. Χέρι μὲ χέρι καὶ μὲ ἠϋξημένην ὑλικὴν εὐημερίαν, θὰ ἀναπτυχθοῦν τὰ κοινωνικὰ προτερήματα καὶ ἠθικὰ διδάγματα.

Κατέστημεν ὑπερεγωῖσται ἀπὸ τὴν σπουδαιότητα τοῦ χρήματος, δὲν δίδομεν τὴν ἀρομόζουσαν προσοχὴν εἰς τὴν ἐχεφροσύνην, καὶ ἐπικινδύνως κατελήξαμεν νὰ ἀπωλέσωμεν τὰ ὄνειρα, τὸ θάρρος καὶ τὴν πίστιν μας. Τίποτε δὲν συμβάλλει τόσον πολὺ εἰς ἐκτίμησιν ἀληθῶν τιμῶν ἐπικερδοῦς ζωῆς, εἰς τὴν ἀνοικτὴν χώραν ἢ εἰς τὰς μικρὰς κοινότητας. Καὶ μία εἶνε ἡ καλλιτέρα θέσις διὰ τὴν ἀνύψωσιν μιᾶς οἰκογενείας, εἰς τὴν μοντέρναν αὐτὴν ἐποχὴν μὲ τὰς πολλὰς εὐκολίας καὶ τὰ μέσα, διὰ νὰ εὐρίσκεται εἰς προσέγγισιν μὲ τὸν κόσμον. Καὶ ὅπως ἡ βιομηχανία θὰ εἶνε ἀποκεντρωμένη, τὰ κέρδη θὰ ἐπεκταθοῦν, ὥστε καθένας

νά δύναται νά ἀπολαμβάνει τὰ καλὰ πράγματα πού ἡ ζωὴ προσφέρει.

Ἡ ἀποκεντρωμένη βιομηχανία ἔχει πολλὰς ἱκανοποιήσεις. Ἡ ἀναγνώρισις τῶν ἀνταμοιβῶν τὴν συνοδεύει, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν γενίκευσιν τῶν πλεονεκτημάτων της. Καὶ δὲν χρειάζεται καὶ μεγάλη φαντασία διὰ ν' ἀντιληφθῆ κανεὶς ὀλίγα ἀπὸ τὰ ὠφέλη τῆς ἀποκεντρώσεως. Ἡ ζωὴ γίνεται ἀπλουστέρα, ὀλιγώτερον ἀκριβὴ καὶ ἐπὶ πλεόν εὐχάριστος. Οἱ κίνδυνοι θὰ ἐλαττωθοῦν καὶ οἱ φόβοι καὶ αἱ ἀνησυχίαι θὰ παύσουν νά ὑφίστανται. Ἡ ἀνταμοιβὴ της δὲ θὰ ἱκανοποιήσῃ τοὺς πάντας διότι θὰ εἶναι περισσότερο δίκαια. Τὰ πράγματα θὰ ἐκτυλίσσονται περισσότερο ἡσυχῶς καὶ μὲ καλλίτερον σύστημα καὶ ἡ ζωὴ θὰ διέρχεται μὲ κάθε ἀνάπαυσιν, εὐθύμως καὶ κανονικῶς.

Ἡ λυπηρὰ περίοδος τῆς ἀβεβαίου διαρκείας μετὰ τὰς περιόδου τῆς ἐντόνου καὶ πυρετώδους ἐνεργείας καὶ τῆς ἀναγκαστικῆς ὀκηρίας, θὰ ἔχουν ἐνδιαφέρον, ὅπως νῦν προετοιμαζόμεθα διὰ τὸν κόπον τῆς ἡμέρας καὶ τὴν ἀνάπαυσιν τῆς νυκτός. Ὁ χρόνος ἴδὲν εἶναι πλήρης γιὰ κάθε τι συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀβροτήτων αἵτινες διατηροῦν ...λιμοκτονούσας (:) στοργάς.

Δὲν δύναμαι νά ἐννοήσω διατὶ ἐπιβάλλονται τόσοι φόροι εἰς τὰ γεωργικὰ προϊόντα καὶ χρειώδη. Αὐτό, βεβαίως, εἶναι μία στενὴ πολιτικὴ ἀντίληψις.

Αἱ γεωργικαὶ πολιτεῖαι θὰ διανύσουν ἓνα μακρὸν ἀκόμη δρόμον ἕως ὅτου ἀποκαταστήσουν τὴν βασικὴν τῶν βιομηχανίαν διὰ τῆς μελέτης τῶν ἀναγκῶν τῶν καὶ τῆς κατανομῆς δικαιοσύνης εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ἀγροτικῶν φόρων. Καὶ ἴσως τὰ σπῆτια τῶν ἐργαζομένων θὰ πρέπει νά ἀπαλλαγοῦν τῆς φορολογίας ἢ μόνον ὀνομαστικῶς νά ἐπιβληθῆ εἰς αὐτὰ φορολογία, διότι σπῆτια πού εἶνε ἀπλῶς τέτοια, δὲν πρέπει ποτὲ νά ἐπιβαρυνθοῦν ἢ νά ἐπιβληθοῦν εἰς τὸν κίνδυνον τῆς φορολογίας.

Ἄλλὰ ποῖος γνωρίζει ἂν ἓνα ὀλοκληρωμένο νεώτερον καὶ φιλάνθρωπικώτερον σύστημα φορολογίας δὲν εὑρίσκεται εἰς τὸν δρόμον του;

Παραγωγαὶ οὐσιωδῶν εἰδῶν τροφῆς, στέγης καὶ ἐνδυμάτων πρέπει νά ἐλευθερωθοῦν ἀπὸ ἀχρήστους ὑπερβολικοὺς φόρους. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μόνον θὰ γίνῃ ἡ τόσον ἐπιθυμητὴ καὶ ἀποτελεσματικὴ ἔνωσις τῆς γῆς καὶ τοῦ ἐργοστασίου.

Ἡμεῖς, καίτοι ἄλλως ἔχομεν σκεφθῆ, πρέπει νά ἀναγνωρίσωμεν ὅτι, κατόπιν ὅλων αὐτῶν, ἡ γῆ εἶνε ἡ οὐσιωδεστέρα βᾶσις τῆς ἐθνικῆς μας ἀσφαλείας. Παρομοίως δὲν πρέπει νά ἀγνοῶμεν τὴν κατάλληλον προοπτικὴν τῆς γῆς εἰς τὰς σχέσεις της μὲ τὰς μηχανάς. Αἱ δύο μαζί,

ἐκμεταλλευόμεναι ἀπὸ τοὺς ἰδίους ἐγκεφάλους καὶ χεῖρας, ἀσφαλῶς θὰ φέρουν μίαν ἰσορροπίαν καὶ σταθερότητα τῶν ὁποίων τῆν θῆξιν δὲν δυνάμεθα τώρα ὀλοσχερῶς νὰ ἐκτιμήσωμεν.

Ἡ ὑπαρξί μας σήμερον ἔχει γίνει περισσότερον ἀρχέγονος καὶ δὲν θὰ ἀποφύγω νὰ τονίσω ὅτι εὕρισκόμεθα εἰς τὴν προγυμναστικὴν περίοδον τῶν πραγμάτων. Ἀλλὰ καὶ δὲν δυνάμεθα ἀπολύτως νὰ ἐκφύγωμεν τῆς γραμμῆς τὴν ὁποίαν ἀκολουθοῦμεν. Καὶ θὰ χρειασθῆ νὰ ἴδωμεν τὴν ἀνάγκην διὰ νὰ κάμωμεν τὴν ἀλλαγὴν.

Αἱ βιομηχανίαι χωρίων, ὅταν οἱ ἄνθρωποι ζοῦν εἰς τὴν ὑπαιθρον μὲ τὴν βοήθειαν τῶν νεωτέρων μεθόδων, θὰ φέρουν κατ' ἀνάγκην τὴν βελτίωσιν τῆς κοινωνίας. Ἦτο μία πλαστότης ἢ διακήμεξίς μας, ὅτι ζῶμεν εἰς μίαν τελείαν κοινωνίαν. Τίποτε ἀκόμη δὲν εἶνε τέλειον. Ἀντιθέτως κάθε τι περιμένει νὰ τελειοποιηθῆ.

Καὶ τὸ μέτρον τῆς πλαστότητος τοῦ σημερινοῦ οἰκονομικοῦ μας συστήματος, εἶνε ἡ ἐπιτυχία τοῦ νὰ μὴν κρατιῶνται οἱ ἐργάται καὶ ἡ ἐργασία χωριστά. Καὶ δὲν πρόπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι τὸ γεγονός τοῦ ψευδοῦς αὐτοῦ συστήματος ἀρχίζει ἀπὸ τὸ χωρίσμα τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὴν γῆν.

Ἡ παραγωγή εἶνε ἡ βῆσις τῆς κυκλοφορίας καὶ κυκλοφορία σημαίνει ζωή.

Αὐτοὶ ποὺ ἐσφαλμένως διεκήρυξαν ὅτι ἦσαν ἀσφαλεῖς ὅταν εἶχον χρήματα, κατανοοῦν τώρα ὅτι ἐκτὸς τῶν χρημάτων ἡ παροχὴ ἐργασίας εἰς τὴν παραγωγὴν ἦτο περισσότερον ἀνεκτίμητος. Καὶ παντοῦ, τὸ κλονιζόμενον ἐμπόριον, ἡ βιομηχανία καὶ ἡ ἐθνικὴ Οἰκονομία, δηλοῦν τὴν ὑπερέμφασιν ἣτις ἀντέκατέστησε τὸ χρῆμα. Κατόπιν ὅλων αὐτῶν τὸ χρῆμα εἶνε, ἀπλῶς, μέτρον ἀνταλλαγῆς διὰ τὰς ὑπηρεσίας μας καὶ τὰ ἐμπορεύματα. Καὶ αἱ ἀνησυχίαι μας ἐδημιουργήθησαν πολὺ περισσότερον ἀπὸ τὴν σκέψιν μας τῆς σπουδαιότητος τῶν χρημάτων, παρὰ δὲ ἀπὸ τὴν περίοδον τῶν ἐργασιῶν καὶ τῶν ἐμπορευμάτων.

Ὅταν δὲ παύσωμεν νὰ λατρεύωμεν τὸν χρυσὸν καὶ σκεπτόμεθα τὴν περίοδον προσφορᾶς ἐντίμου ὑπηρεσίας πρὸς τοὺς συνανθρώπους μας, θὰ ἔχωμεν ἀποκαλύψει μίαν ἐντελῶς νέαν οἰκουμένην. Καὶ τίποτε ἄλλο δὲν θὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν παγκόσμιον ἀδελφότητα τόσον εὐλικρινῶς, ὅσον τὸ νὰ δίδῃ τις, ὅτιτι μπορεῖ καὶ τοῦ ζητεῖται.